

POLSKA

NIEMCY

EUROPA

NIEMCY OBOK NAS

Wybory do Bundestagu 2002

Polityka bezpieczeństwa koalicji
SPD/Sojusz 90/Zieloni

RFN w dialogu z Moskwą (1988-1989)

Socjaldemokracja niemiecka a idea
odrodzenia państwa polskiego

„Literatura przeobrażonych światów”

Niemieckie Towarzystwo ds. Stosunków
Społecznych

Jeńcy wojenni we Włoszech
w raportach Klausu Manna

Polska recepcja Edwina E. Dwingera

Polemiki

Oceny i omówienia

2002

4

Przebieg Zachodni, nr 4, 2002

(305)

PL ISSN 0033-2437

*Czasopismo
Instytutu
Zachodniego
w Poznaniu*

**PRZE
BE
GLADNI
ZACHODNI**

Z

ytut chod

PRZEGLĄD ZACHODNI

KWARTALNIK

SPIS TREŚCI

NIEMCY OBOK NAS

ARTYKUŁY

<i>Anna Wolff-Powęska</i> , Wybory do Bundestagu 2002. Z dziejów kultury politycznej Niemiec	4
<i>Krzysztof Malinowski</i> , Polityka bezpieczeństwa koalicji SPD/Sojusz 90/Zieloni	33
<i>Janusz Sawczuk</i> , RFN w dialogu z Moskwą (1988-1989). Starania o zmianę nastawienia Kremla wobec kwestii Wiedervereinigung	53

MATERIAŁY

<i>Przemysław Deszczyński</i> , Socjaldemokracja niemiecka wobec idei odrodzenia państwa polskiego	85
<i>Beata Kornatowska</i> , „Literatura przeobrażonych światów”. Niemiecka proza dziecięca i młodzieżowa lat dziewięćdziesiątych	95
<i>Ortwin Buchbender, Rolf Rothe</i> , Niemieckie Towarzystwo ds. Stosunków Społecznych 1963-1991	112
<i>Katarzyna Jedyńkiewicz</i> , Świadomość niemieckich jeńców wojennych we Włoszech (z raportów Klausa Manna)	125
<i>Krzysztof Polechoński</i> , Polska recepcja Edwina Ericha Dwingera w okresie międzywojennym (1929-1939)	131

POLEMIKI

<i>Marian Wojciechowski</i> , Złe wiatry bawarskie na monachijskiej Leonrodstrasse	145
--	-----

OCENY I OMÓWIENIA

„Poznańska Biblioteka Niemiecka” (omów. <i>Klaus Ziemer</i> i <i>Helmut Juros</i>)	147
Marlis Steinert, Hitler (omów. <i>W. Markiewicz</i>)	151
Herbert Sirois, Zwischen Illusion und Krieg: Deutschland und die USA 1933-1941 (omów. <i>S. Żerko</i>)	154
Sebastian Graeb-Könneker (Hrsg.), Literatur im Dritten Reich. Dokumente und Texte (omów. <i>A. Stolarczyk</i>)	156
Konrad Adenauer, Wspomnienia (omów. <i>W. Krzyżaniak</i>)	158
Herbert Hupka, Niespokojne sumienie. Wspomnienia (omów. <i>M. Wojciechowski</i>)	161
Peter Bender, Fall und Aufstieg. Deutschland zwischen Kriegsende, Teilung und Vereinigung (omów. <i>E. Schulz</i>)	163

Andreas Malycha, Die SED. Geschichte ihrer Stalinisierung 1946-1953 (omów. <i>M. Tomczak</i>)	165
Norbert H. Weber (Hrsg.), Die Oder bequeren. Deutsch-polnische Begegnungen in Geschichte, Kultur und Lebensalltag. Interdisziplinäre Studien zum Verhältnis von Migrationen, Ethnizität und gesellschaftlicher Multikulturalität, Bd. 10 (omów. <i>E. Schulz</i>)	168
Dagmara Jajeśniak-Quast, Katarzyna Stokłosa, Geteilte Städte an Oder und Neiße: Frankfurt (Oder) – Słubice, Guben – Gubin und Görlitz – Zgorzelec 1945-1995 (omów. <i>J. Kaczmarek</i>)	172
Włodzimierz Zientara, Sarmatia Europiana oder Sarmatia Asiana? Polen in den deutschsprachigen Druckwerken des 17. Jahrhunderts (omów. <i>A. Kochanowska-Nieborak</i>)	174
Wilhelm von Sternburg, „Als wäre alles das letzte Mal”. Erich Maria Remarque. Eine Biographie (omów. <i>R. Dziergwa</i>)	178
Henryk Kocój, Prusy i Niemcy wobec Powstania Listopadowego (omów. <i>S. Ziótek</i>)	181

Noty

Prusy wobec powstania kościuszkowskiego. Na podstawie korespondencji Fryderyka Wilhelma II z posłem pruskim w Petersburgu Leopoldem Heinrichem Goltzem (depesze z Berlina do Petersburga i z Petersburga do Berlina z 1794 roku) (omów. <i>M. Banach</i>)	185
Polacy i Niemcy po II wojnie światowej. Materiały pomocnicze do nauki historii i wiedzy o świecie współczesnym (omów. <i>T. Hoffmann</i>)	187

Z KRONIKI NAUKOWEJ

<i>Radosław Grodzki</i> , Kultury strategiczne w Polsce i Niemczech i europejskie bezpieczeństwo	189
<i>Natalia Jackowska</i> , Modernizacja i wiara. Rola Kościoła katolickiego w procesie integracji europejskiej	192

RADA REDAKCYJNA

Jan Barcz, Przemysław Hauser, Jerzy Kozeński, Andrzej Kwilecki, Gerard Labuda, Czesław Luczak, Henryk Olszewski, Hubert Orłowski, Aleksander Posern-Zieliński, Tomasz Schramm, Jerzy Strzelczyk, Waclaw Wilczyński, Marian Wojciechowski, Anna Wolff-Powęska (przewodnicząca)

KOLEGIUM REDAKCYJNE

Redaktor naczelny: Hanka Dmochowska
Członkowie: Piotr Kalka, Bogdan Koszel, Stanisław Liseicki
Sekretarz redakcji: Romualda Zwierzycka

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych oraz zastrzega sobie prawo skracania i adiustacji tekstów

WYDAWCA: INSTYTUT ZACHODNI, INSTYTUT NAUKOWO-BADAWCZY
POZNAŃ, UL. MOSTOWA 27

tel. (061) 852 28 54; fax (061) 852 49 05; e-mail: wydawnictwo@iz.poznan.pl; www.iz.poznan.pl

Nakład 600 egz. Objętość ark. wyd. 21 ark. druk. 12,25. Papier druk. sat. kl. III, 80 g, 70 × 100.
Oddano do składu w październiku 2002 r. Podpisano do druku w grudniu 2002 r.
Druk ukończono w grudniu 2002 r.

POZNAŃSKA DRUKARNIA NAUKOWA Sp. z o.o. – POZNAŃ, UL. HEWELIUSZA 40

INDEKS 371351

INHALT

- Anna Wolff-Powęska*, Die Bundestagswahlen 2002. Zur Geschichte der politischen Kultur Deutschlands
- Krzysztof Malinowski*, Die Sicherheitspolitik der Koalition SPD/Bündnis'90/ Die Grünen
- Janusz Sawczuk*, Die BRD im Dialog mit Moskau (1988-1989). Die Bemühungen um die Veränderung der Einstellung des Kreml zur Wiedervereinigung
- Przemysław Deszczyński*, Die deutsche Sozialdemokratie und die Idee der Wiedergeburt des polnischen Staates
- Beata Kornatowska*, Die deutsche Kinder- und Jugendprosa der neunziger Jahre
- Ortwin Buchbender, Rolf Rothe*, Deutsche Gesellschaft für soziale Beziehungen 1963-1991
- Katarzyna Jedyńkiewicz*, Die Einstellung der deutschen Kriegsgefangenen in Italien (nach den Berichten von Klaus Mann)
- Krzysztof Polechoński*, Die polnische Rezeption von Edwin Erich Dwinger in der Zwischenkriegszeit (1929-1939)
- Marian Wojciechowski*, „Föhn“ an der Münchner Leonrodstraße
- Buchbesprechungen

CONTENTS

- Anna Wolff-Powęska*, Elections to the Bundestag 2002. On the History of German Political Culture
- Krzysztof Malinowski*, Security Policy of the SPD/Union 90/Greens
- Janusz Sawczuk*, GFR in Dialogue with Moscow (1988-1989). Attempts at Changing Attitudes of the Kremlin Concerning Re-unification of Germany
- Przemysław Deszczyński*, German Social Democrats As To the Idea of the Renaissance of Polish State
- Beata Kornatowska*, German Prose for Children and Youth in the 90ies.
- Ortwin Buchbender, Rolf Rothe*, The German Association for Social Relations 1963-1991
- Katarzyna Jedyńkiewicz*, The Consciousness of German War Prisoners in Italy (from the Klaus Mann Reports)
- Krzysztof Polechoński*, Polish Reception of Edwin Erich Dwinger between the Two Wars
- Marian Wojciechowski*, Evil Bavarian Winds on the Leonrod Street in Munich
- Book Reviews